Dosarul nr. 4r-3474/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-24001997-02-4r-31072024 Judecător Liudmila BEȘLIU

**D E C I Z I E**
**în numele Legii**

**05 noiembrie 2025** **mun. Chișinău**

**COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU**
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de agentul constatator Ion TOMA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 270964 din 12.12.2023, în privința lui **CALMÎȘ Ion** în temeiul art.235 alin.(1) Cod contravențional.

***Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:***
*în procedura instanței de fond, din 03.01.2024 până la 14.06.2024;*
*în Curtea de Apel Centru, din 31.07.2024 până la 05.11.2025.*
***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Verificând temeinicia Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

**A C O N S T A T A T :**

1. La 12.12.2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratul Național de Securitate Publică al Direcției de Poliție mun. Chișinău, Ion TOMA, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI nr. 06 270964, prin care CALMÎȘ Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.235 alin.(1) Cod contravențional și sancționat cu amendă în mărime de 9 (nouă) unități convenționale, ceea ce constituie 450 (patru sute cincizeci) lei, fiind reținut faptul că contestatarul, conducând mijlocul de transport de model *****, nu avea cuplată centura de siguranță în timpul mersului la volan.

La rândul său, făptuitorul CALMÎȘ Ion, la 22 decembrie 2023 a înaintat o contestație privind dezacordul cu legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024,* a fost admisă contestația declarată de CALMÎȘ Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI nr.06 270964 din 12.12.2023 întocmit de către

agentul constatator TOMA Ion din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Direcției de Poliție mun. Chișinău, prin care CALMÎȘ Ion a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.235 alin.(1) Cod contravențional, ca fiind întemeiată.

A fost încetat procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI nr.06 270964 din 12.12.2023 întocmit de către agentul constatator TOMA Ion din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului Național de Poliție, în privința lui CALMÎȘ Ion în baza art.235 alin.(1) Cod Contravențional și decizia de sancționare din 12.12.2023, pe motivul lipsei faptei contravenției în acțiunile acestuia.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, TOMA Ion a declarat recurs, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024 cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, într-un alt complet de judecată.*

În motivarea recursului recurentul a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, este neîntemeiată și urmează a fi casată, or instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

Invocă faptul că potrivit prevederilor art.374 alin.(2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Art.385 Cod contravențional, statuează că agentul constatator este reprezentantul autorității publice care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul prevăzut de prezentul cod.

Potrivit prevederilor art.425 Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Totodată, în conformitate cu art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art.442 Cod contravențional, reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform prevederilor art.443 alin.(9) partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatator de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei funcționarului abilitat sa examineze cauza contravențională, din cadrul

autorității din care face parte agentul constatator sau autorității competente să soluționeze cauza contravențională, ori în instanța de judecată, cu recomandarea, în toate cazurile, dacă consideră necesar, privind sancționarea sau privind încetarea procesului, indicându-se şi termenul de contestare în instanța de judecată.

Notează recurentul că la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție au fost respectate toate prevederile prevăzute de Codul Contravențional al Republicii Moldova. În partea rezolutivă a procesului-verbal cu privire la contravenție agentul constatator a aplicat decizia de sancționare iar pe versoul blanchetei sunt menționate drepturile şi obligațiile contravenientului, care i-a fost aduse la cunoștință contravenientului.

Menționează recurentul că Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, este pasibilă casării, deoarece nu este legală, întemeiată şi motivată, fapt ce materialul probatoriu este anexat la dosar, la fel este în contradicție cu prevederile legislației contravenționale şi procedural penale, adică art.462 alin.(1), art.458 alin.(1) lit.a)-f) Cod contravențional al Republicii Moldova.

În contextul celor expuse, la constatarea încălcărilor pentru care se prevede sancțiunea privării de dreptul de a conduce mijloace de transport, agentul constatator pornește procesul contravențional, cu întocmirea actelor procesuale și desfășoară activitatea, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției. În baza probelor acumulate, care servesc la constatarea existenței contravenției, la identificarea făptuitorului, agentul constatator întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, întemeindu-și acțiunile pe probele acumulate, care constituie temei de remitere a cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Subliniază faptul că agentul constatator, a respectat normele procesuale și materiale expuse, totodată a prezentat probele acumulate în cadrul dosarului contravențional intentat împotriva cet. CALMÎȘ Ion.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal

despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

*5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind tardiv recursul declarat de agentul constatator TOMA Ion, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, din considerentele ce succed.*

*6.* În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod contravențional, judecând recursul, *instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este tardiv.*

În același context, potrivit art.468 alin.(1) și (2) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Recursul se depune în instanța de judecată a cărei hotărâre este atacată. Persoana deținută poate depune recurs și la administrația locului de deținere, care este obligată să-l expedieze imediat instanței de judecată a cărei hotărâre este atacată.

Art.469 alin.(1) Cod contravențional, prevede repunerea în termen a recursului. Recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancțiunii sau perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanța a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea hotărârii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunțarea hotărârii asupra ei.

7. În speță, potrivit materialelor cauzei Colegiul constată că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024, a fost pronunțată la data de 14 iunie 2024, recursul agentului constatator TOMA Ion, fiind înregistrat conform ștampilei de intrare la data de 17 iulie 2024 (a se vedea f.d.22).

Instanța de recurs menționează faptul că, copia Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, a fost expediată în adresa Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, prin intermediul poștei electronice (insp@igp.gov.md) la data de 28 iunie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere anexată la materialele cauzei contravenționale (a se vedea f.d. 20) însă cu toate acestea recursul a fost depus cu încălcarea termenului de atac la data de 17 iulie 2024 (a se vedea f.d.22), depășind astfel termenul legal de 15 zile prevăzut pentru declararea căii de atac, termen care a început să curgă din momentul comunicării hotărârii, respectiv din data de 28 iunie 2024.

Astfel, se conchide că agentul constatator a cunoscut, sau, în virtutea obligațiilor sale de serviciu, trebuia să cunoască și să se informeze despre statutul dosarului contravențional la care a participat în calitate de agent constatator, precum și despre soluția pronunțată în prezenta cauză prin hotărârea primei instanțe. Mai mult, Colegiul reține că, de către agentul

constatator nu a solicitat repunerea în termen, și nici nu a prezentat justificări sau argumente plauzibile pentru motivarea întârzierii, respectiv careva argumente plauzibile în vederea motivării termenului omis, nu au fost invocate Colegiului.

În aceste condiții, instanța apreciază că nu sunt întrunite cerințele legale pentru repunerea în termenul de exercitare a recursului. Agentul constatator nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv și real care să-i fi împiedicat exercitarea dreptului în termenul prevăzut de lege. Din contră, reiese o neglijență în respectarea normelor procedurale.

Nu există motive legale pentru ca instanța să repună recursul în termen. Nici recurentul nu a invocat motive plauzibile pentru care a depășit termenul de atac al Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, şi nu a prezentat probe concludente care ar servi drept temei de repunere în termen a recursului, agentul constatator nu a invocat nici un motiv care ar putea fi pus la baza restabilirii termenului de atac. Din materialele cauzei rezultă că, copia hotărârii a fost expediată în adresa agentului constatator prin intermediul poștei electronice și fiind recepționată la data de 28 iunie 2024, recursul fiind depus abia la data de 17 iulie 2024, adică peste termenul de atac de 15 zile.

8. În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 17 iulie 2024 împotriva hotărârii pronunțate la 14 iunie 2024, și recepționate la data de 28 iunie 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit materialelor cauzei contravenționale, rezultă că copia Hotărârii a fost expediată către Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP la data de 28 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice oficiale (insp@igp.gov.md) astfel încât termenul de declarare a recursului a început să curgă din momentul comunicării hotărârii în mod legal instituției abilitate.

În conformitate cu prevederile art.468 alin.(1) Cod contravențional, recursul împotriva hotărârii judecătorești contravenționale se declară în termen de 15 zile. Prin urmare, în cauză nu se justifică repunerea în termen, întrucât comunicarea s-a efectuat în condiții legale, iar partea interesată nu a demonstrat existența unui impediment obiectiv care să fi împiedicat respectarea termenului procedural.

La caz, pertinentă speței este și jurisprudența CtEDO în cauza Avramenco contra Moldovei și Ponomaryov contra Ucrainei, unde Curtea a statuat că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în privința sa a unui proces judiciar, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului și examinarea cauzei în lipsa acestuia nu va constitui o încălcare a art.6 CEDO.

Din aceste considerente, Colegiul penal va aplica excepția tardivității formulării recursului și-l va constata ca fiind tardiv, or, conform art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din considerentul dat, Colegiul conchide că, recursul nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, astfel că repunerea recursului în termen, de către instanța de recurs, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce în accepțiunea CEDO (Ghirea versus Republica Moldova) urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice, cât și a egalității armelor, ceea ce duce la violarea art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - dreptul la un proces echitabil, care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în recurs, ori, instanța nici nu purcede la examinarea fondului recursului în contextul adoptării soluției de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil și nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de apel (recurs) nu poate proceda la o verificare de fapt și de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, se conchide că, recurentul neîntemeiat a omis termenul pentru declararea recursului împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, și din aceste motive recursul se respinge ca depus peste termen, cu menținerea fără modificări a Hotărârii instanței de fond.

9. În conformitate cu prevederile art. art.473 alin.(1) pct.1) lit.a), 474 Cod contravențional al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

**D E C I D E :**

***Se respinge ca tardiv*** recursul declarat de agentul constatator Ion TOMA, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 5r-36/2024 din 14 iunie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 270964 din 12.12.2023, în privința lui **CALMÎȘ Ion** în temeiul art.235 alin.(1) Cod contravențional, şi se menține fără modificări Hotărârea atacată.

Decizia este irevocabilă.

**Președintele ședinței,**
**Judecătorul** **Eugeniu BEȘELEA**

**Judecătorii** **Olga COJOCARU**

**Vitalie BUDECI**